

බුසල්ස් හි තුස්න බෝම්බ ප්‍රහාර

The terror bombings in Brussels

2016 මාර්තු 23

දී සහ 230 ව තුවාල සිදු කරමින් බුසල්ස් හි ගාවෙන්ටෙම ගුවන් තොටුපොලට හා මෙල්වීක් උමන් දුම්රියපොලට එල්ල කළ බෝම්බ ප්‍රහාරය ලේක සමාජවාදී වෙබ් අඩවිය හෙළා දැකියි. බෙල්ංඡම් බලධාරීන් ඔවුන්ගේ පරීක්ෂන පිළිබඳ ව මුකවාචම නියෝගයක් පැන වූ තමුදු, දී ඉස්ලාමික් ස්ටෙට් ඉන් ඉරාක් ඇන්ත් සිරියා (ඉරාකයේ සහ සිරියාවේ ඉස්ලාමිය රාජ්‍ය-අයිඒස්අයිඒස්) සංවිධානය එහි අමාක් ප්‍රවෘත්ති එෂන්සියේ ප්‍රකාශයක් පල කරමින් ප්‍රහාරයේ වගකීම හාර ගත්තේ ය.

මෙම බිජිසුනු ප්‍රහාරය ඉලක්ක කර ගත්තේ මැද පෙරදිග විනාශනාග් කළ අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධ වලට කිසිසේත් ම වගකිව යුතු නැති අභිංසක ජනතාව ය. එක්සත් ජනපදයට 2001 සැප්තැම්බර 11 එල්ල වූ බෝම්බ ප්‍රහාර වලින් පසුව පසලොස් වසරක යුද්ධ, තුස්න ප්‍රහාර සහ තීවු කෙරෙන පොලිස් රාජ්‍ය විධිකුම එවැනි ලේ වැශිරවීම් නිසැකව ම වඩාත් ප්‍රතිගාමී බලවේග වලට වාසි සලසන බව මැනවින් පුදරුණය වී ඇත.

2001 සැප්තැම්බර 11 ප්‍රහාර වලට පසුදින ලේස්වෙද ප්‍රකාශ කළ පරිදි "එහෙත් එය තමන්වම යුක්තිසහගත කර ගැනීමට උත්සාහ කරයි. මූලික ව ම තුස්තවාදී විධිකුම ප්‍රතිගාමිය. අධිරාජ්‍යවාදී මිලිටරිවාදය ව බලගතු පහරක් එල්ල කරනු වෙනුවට, පාලක පන්තියේ ඩු-දේශපාලනික හා ආර්ථික උත්සුකතාවයන් උහුබැඳ යාමේ දී යුද්ධය යොදා ගැනීම සාධාරනීකරනය කිරීමට සහ තීතියුක්ත කිරීමට එවැනි අවස්ථාවන් උපයෝගී කර ගන්නා එක්සත් ජනපද සංස්ඡ්‍රාපිතය තුළ සිටින මෙම කොටස් වලට තුස්තවාදය ඉඩ සලසා දෙයි. අභිංසක සිවිල් වැසියන් සාතනය කිරීමෙන් ජනතාව කුපිත කරයි. නොමග යවයි. ව්‍යාකුල කරයි. එය කමිකරු පන්තියේ ජාත්‍යන්තර එකමුතුවට වල කපන අතර මැද පෙරදිග සමකාලීන සංසිද්ධීන් පිළිබඳ ව ඇමරිකානු ජනතාව අධ්‍යාපන ගත කිරීමේ සියලු උත්සාහයන් ව හානි පමුණුවන්නේ ය."

ආන්ත්‍රික ඔවුන්ගේ ආරක්ෂක හමුදා මහාද්වීපය පුරා දැකි ව සිරුවෙන් තබන මෙම අවස්ථාවේ දී මෙම ප්‍රකාශය නැවතත් යුරෝපය තුළ දී සනාත කරනු ලැබ ඇත. පෙර දින රාත්‍රියේ දී බෙල්ංඡම් එහි දේශීමා වසාදාමා පොලිස් සහ හමුදා බලකායන් බුසල්ස් නගරය වට්ලන විට අගමැති

වාල්ස් මයිකල් මෙසේ ප්‍රකාශ කලේ ය: "අප සම්බන්ධයෙන් ගත් කළ 'පෙර සහ පසු' අවස්ථාවක් තිබේ." "බෝම්බ ප්‍රහාරයෙන් පසු කාල පරිවේදය සංවිධානය කිරීම" ව ඉහළ ඇමතිවරුන්ගේ කුවුන්සිලය අද උදේ රස් කරන බව ඔහු කිවේ ය.

නොවැම්බර 13 පැරිසියට එල්ල වූ ප්‍රහාර වලින් පසුව ජනතා විරෝධී සහ ප්‍රජාතන්ත්‍ර විරෝධී හදිසි තත්ත්වයක් සමාජවාදී පක්ෂය (පිළිස්) ප්‍රත්ස්‍ය තුළ ප්‍රකාශයට පත් කොට තිබේ. හදිසි තත්ත්වයක් ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට ඉඩ සලසන පිළිස් විසින් ප්‍රත්ස්‍ය ව්‍යවස්ථාවට යෝජනා කර ඇති සංයෝධන අනුමත කිරීමට සෙනෙට් සහාවට බල කිරීමට බුසල්ස් නගරයට එල්ල වූ ප්‍රහාර පිළිස් නිලධාරීන් විසින් උප්‍රා දැක් වූහ.

අත්ලාන්තික් සාගරය දෙපැන්තේම දේශපාලන සංස්ථාපිතය අලා ගත් මූස්ලිම් විරෝධී හා යුද්ධයට හිතැනී මනෝගතීන් ඇවිස්සීමට එක්සත් ජනපද ජනාධිපති අපේක්ෂකයේ උත්සාහ කළහ. එක්සත් ජනපදයට මූස්ලිමුන් ඇතුළු වීම තහනම කිරීමට එකගතාවය ප්‍රකාශ කර ඇති රිප්ලිකන් අපේක්ෂක බොනල්ච් ව්‍යුම්ප්‍රාස් "සම්පූර්න විනාශයක්" වූ බව කිවේ ය. "අපි එක්සත් ජනපදය තුළ වඩාත් ප්‍රවේශම විය යුතුයි. මේ රට තුළ සිටීමට අවසර දෙන අය ගැන අපි ඉතාමත් සුපරික්ෂාකාරී විය යුතු" යැයි ඔහු වැඩි යුරටත් පැවුසුවේ ය.

මාස හතරක් පලාගාස් සිටි හා නොවැම්බර 13 පැරිස් ප්‍රහාර වලට සම්බන්ධ වූ බවට වෝදනා ලැබ සිටින සිකුරාදා බුසල්ස්හි දී අත්අඩංගුවට ගත් සලාහ් අඛ්‍යෙස්ලාමිට වද දිය යුතු යැයි ව්‍යුම්ප්‍රාස් සිටියේ ය. "වොටර්බෙඩින්ග් (රෙදි කඩකින් මූහුන බැඳ ඩුස්ම ගැනීමට අපහසු වන සේ ජලය වන් කිරීම- පව) වඩාත් සුදුසුයි. ඔවුන්ට නීතිය පුදුල් කළ හැකිනම් වෝටර්බෙඩින්ග් වලට වඩා දේවල් මම කරමි" යැයි රිප්ලිකන් අපේක්ෂකත්වයට තරග වැදි සිටින්නා කිවේ ය.

"අද ප්‍රහාර මගින් සිදුවන්නේ ලේකය පුරා තිබෙන තුස්තවාදයට සහ ජ්‍යාච්චිවාදයට එරෙහිව මිතු පාක්ෂිකයන් ලෙස එක්ව නැගී සිටීමේ අපේ ගක්තිය වැඩි කිරීම පමනක්" බව සිමොනුටික් පක්ෂයේ ප්‍රධාන තරගකාරී හිලරි ක්ලින්ට් පැවුසුවා ය. "අපි අපේ සුපරික්ෂාව සහ සන්නිවේදන තොරතුරු ලබා ගැනීම දැඩි කළ යුතු" යැයි කියා සිටීම්න් එක්සත් ජනපද සහ ජාත්‍යන්තර ඔත්තු

සේවාවන් විසින් මහ ජනයාට එරෙහිව මත්තු බැලීම වඩාත් ගක්තිමත් කළ යුතු බව ඇය කිවාය.

බ්‍රූසල්ස් ප්‍රභාරයේ බෛහිසුනු ස්වභාවය තිබිය දී ම, මාධ්‍ය ප්‍රවාර සහ අතිගයින් ම අවමානයට පාත්‍රව සිටින දේශපාලන සංස්ථාවිතය විසින් උසින්වන තව යුද්ධ සහ පොලිස් රාජ්‍ය විධිකුම වලට මහ ජනයා විසින් ඉඩ නොදීම අත්‍යාච්‍රාය ය.

තුස්ත ප්‍රවත්ත් ක්‍රියා හෙලා දැකිමින් දෙනෙක්වර දේශපාලකයන් කරන සියලුම ප්‍රකාශ ව්‍යවතික මෙන් ම කුහක ය. වාර්ලි හෙබිබේ සහ පසුගිය වසරේ නොවැම්බර 13 පැරිස් ප්‍රභාරයේ සිට රීයේ බ්‍රසල්ස් බෝම්බ ප්‍රභාරය දක්වා යුරෝපය තුළ සිදු වූ අයිතිස්අයිතිස් ප්‍රභාර මාලාව මැද පෙරදිග විශාල පදාස්‍යක් විනාස කළ සහ ඉතිරි කොටස අස්ථාවර කර තිබෙන දසක ගනනාවක යුද්ධ සහ මිලිටරි මැදිහත්වීම් සමග අත්‍යන්තයෙන් ම බැඳී ඇතේ.

අයිතිස්අයිතිස් මත අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධ තුනක නිෂ්පාදනයකි: පලමුව, ඉරාකය අල්කයිඩාවට ජනනාගක අවි සපයන බවට බොරු ප්‍රකාශ කරමින් ත්‍රිතාන්‍ය, ස්පාජ්ඩ්ක්‍රාය සහ ඉතාලිය ඇතුළු යුරෝපය රටවල උදව් ඇතිව එක්සත් ජනපදය විසින් 2003 දී නීති විරෝධී ලෙස ඉරාකය ආක්‍රමණය කිරීම; දෙවනුව, අල්කයිඩාවට සම්බන්ධ කුලිකාර පාබල හමුදා යොදා ගතිමින් එක්සත් ජනපදය සහ නොටෝව විසින් ලිඛිතයාවේ පාලන තන්තු මාරු කිරීමේ යුද්ධය; සහ තෙවනුව, සිරියානු ජනාධිපති බජාර්-අල්-අස්සාදී ගේ පාලන තන්තුය පෙරලා දැමීමේ ප්‍රයත්තයේ දී ඔවුන් විසින් පිටුබලය සපයන ලද අයිතිස්අයිතිස් ඇතුළු විවිධ ඉස්ලාමිය අනුපූරක හමුදා යොදාගෙන එක්සත් ජනපදය සහ යුරෝපය බලයන් විසින් සිරියාව තුළ අවුවන ලද කුලිකාර යුද්ධය.

විශේෂයෙන් ම සිරියානු යුද්ධයේ පලමු අදියරේ දී ඉස්ලාමිවාදී ඩට කන්ඩායම් තුස්තය ඇතිකිරීම සහ ආන්ත්‍රික අස්ථාවර කිරීම සඳහා නිරන්තර බෝම්බ ප්‍රභාර යොදා ගත්තේ. 2011 දෙසැම්බර මාසයේ බිමැස්කස් අගනුවරට එල්ල කළ ප්‍රභාරයකින් 44 මරනයට පත් වී 166 තුවාල ලැබූහ. 2012 මැයි මාසයේ ප්‍රභාරයකින් 55 සාතනය වී 400 තුවාල උදහා. 2013 පෙබරවාරි ප්‍රභාරයකින් 80 මියගොස් 250 තුවාල වූහ.

ඉස්ලාමිවාදී විපක්ෂයට මෙම ලේවැකි ප්‍රවත්ත්වය පුරාම වොශින්වනය සහ එහි මිතු පාක්ෂිකයේ ආධාර දුන්හ. අයිතිස්අයිතිස් සංවිධානයට එරෙහි වුයේ එය 2014 ග්‍රීස්ම සංතුවේ දී බැග්බැඩ් වල එක්සත් ජනපද රැකඩ පාලන තන්තුය ව පහර දීමෙන් පසුව පමනි. එවිට දී පවා ප්‍රන්සයේ පිළිස් ආන්ත්‍රික ඉරාකයේ අයිතිස්අයිතිස් ඉලක්ක වලට බෝම්බ දීමන විට එය සිරියාවේ අයිතිස්අයිතිස්

ඉල්ලක්ක වලට බෝම්බ නොදීමන බව ප්‍රකාශ කළේ ය. අසාද් විරෝධී බලවේග දුර්වල නොකිරීම පිනිස සිරියාව තුළ අයිතිස්අයිතිස් ව පහරදීමෙන් වැළකී සිටින බවට පල වූ මාධ්‍ය වාර්තා අසත්‍ය යැයි ප්‍රකාශ කිරීම පැරීසිය ප්‍රතික්ෂේප කළේ ය. ප්‍රන්සය සිරියාවේ අයිතිස්අයිතිස් තුස්තයන්ට බෝම්බ දීමීම ආරම්භ කළේ 2015 ජනවාරි මාසයේ වාර්ලි හෙබිබා වලට පහර දීමෙන් පසුව පමනි.

මෙම යුද්ධ යුරෝපය තුළ ලුත්කන්ස්ටයින් යක්ෂයෙක් එනම් යුරෝපීය විදේශ පිළිවෙත හා පොලිස් කන්ඩායම් වලට සම්ප ව බැඳුන ඉස්ලාමිවාදී සටන්කරුවන්ගේ ජාලයක් නිරමානය කර ඇත. වාර්ලි හෙබිබේ ප්‍රභාරය සහ නොවැම්බර 13 පැරිස් වෙති තැබීම කළ කේවි සහේදරයන් වැනි යුරෝපය තුළ අයිතිස්අයිතිස් ප්‍රභාර එල්ල කරන්නවුන් සිරියාව තුළ යුද්ධය සඳහා යුරෝපයන් ඉස්ලාමිවාදීන් බඳවා ගැනීමේ මෙහෙයුම් වලට සම්බන්ධ කරනු ලබන බව අතිවාර්යයන් ම සනාත කරයි. යුරෝපය පුරාම ඔත්තු සේවාවන් ඔවුන්ට දැන සිටි අතර සම්පව අධික්ෂනය කළේ ය. ඔවුන්ට මහාද්වීපය පුරා සැරිසරමින් ලේවැකි ප්‍රභාර සුදානම් කිරීමට ඉඩ දි තිබුනි.

යුරෝපය තුළ ප්‍රභාර තිව් විමේ වැදගත් සාධකයක් වන්නේ ඔවුන්ගේ පොලිස් රාජ්‍ය විධිකුම ප්‍රසාරනය කරන ගමන් කමිකරු පන්තිය බේදීම සඳහා මූස්ලිම් විරෝධී වෙරය පත්‍රවාලීමට එබඳ අපරාධ මගින් සම්පාදනය කළ ව්‍යාජ නිමිත්ත යුරෝපය පාලක පන්තියේ පලල් කොටස් විසින් සාදරයන් පිළිගනු ලැබීම ය. මැද පෙරදිග යුද්ධයන්ගේ පාලා එන දසලක්ෂ සංඛ්‍යාත සරනාගතයන්ට රැකවරන ලබා ගැනීමේ අයිතිය ප්‍රතික්ෂේප කිරීමේ යුත් සහ නීති විරෝධී පිළිවෙත සාධාරනීකරනය කිරීමට උත්සාහ දැරීමේ දී හා තව තවත් රුදුරු ක්ප්පාදු පිළිවෙත් කමිකරු පන්තිය මත පැටවීමේ දී පාලක පුහුව එවන් තුස්ත ප්‍රභාර දැකින්නේ අනහේක්ෂිත වාසනාවක් ලෙසිනි.

අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධ මගින් මැද පෙරදිග ලේ හැඳීම යුරෝපය තුළට එන තත්වයේදී එහි දේශපාලනික පාඨම නොපාව උකහා ගත යුතු ය. සැම තුස්ත ප්‍රභාරයකට ම පසුව ආරක්ෂක බලකායන් සහ පොලිස් රාජ්‍ය බලතල වැඩිකිරීම මගින් සිදු වී ඇත්තේ ප්‍රජාතන්තු අයිතින්ට වඩා එවා රුදුරු ප්‍රභාර, තව මිලිටරි තිව් කිරීම සහ තව තවත් තුස්ත පහරදීම් වලට තත්වය නිරමානය කිරීම පමනි.

මෙම ප්‍රතිගාමී ප්‍රවත්ත් සර්පිලය තතර කළ හැකි එක ම කුමය වන්නේ එහි මූල සේතුවලට ආමන්තුනය කිරීම පමනි. එනම් මැද පෙරදිග ආධිපත්‍ය තහවුරු කර ගැනීම සඳහා ප්‍රධාන අධිරාජ්‍යවාදී බලයන්ගේ යුද ධාවනය. මෙය යුද්ධයට එරෙහිව සමාජවාදය සඳහා කමිකරු පන්තියේ පුළුල් ව්‍යාපාරයක වර්ධනය ඉල්ලා සිටියි.

අමෙලක්ස් ලැන්ටියර්